

Alte Drucke

**EPISTO||LA PAVLI || AD COLOSSENSES, IN||TERPRETE
ERASMO || Roterodamo, vna cū || cōcordantijs ||**

Erasmus, Desiderius

Leipzig, 1522

VD16 ZV 27175

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

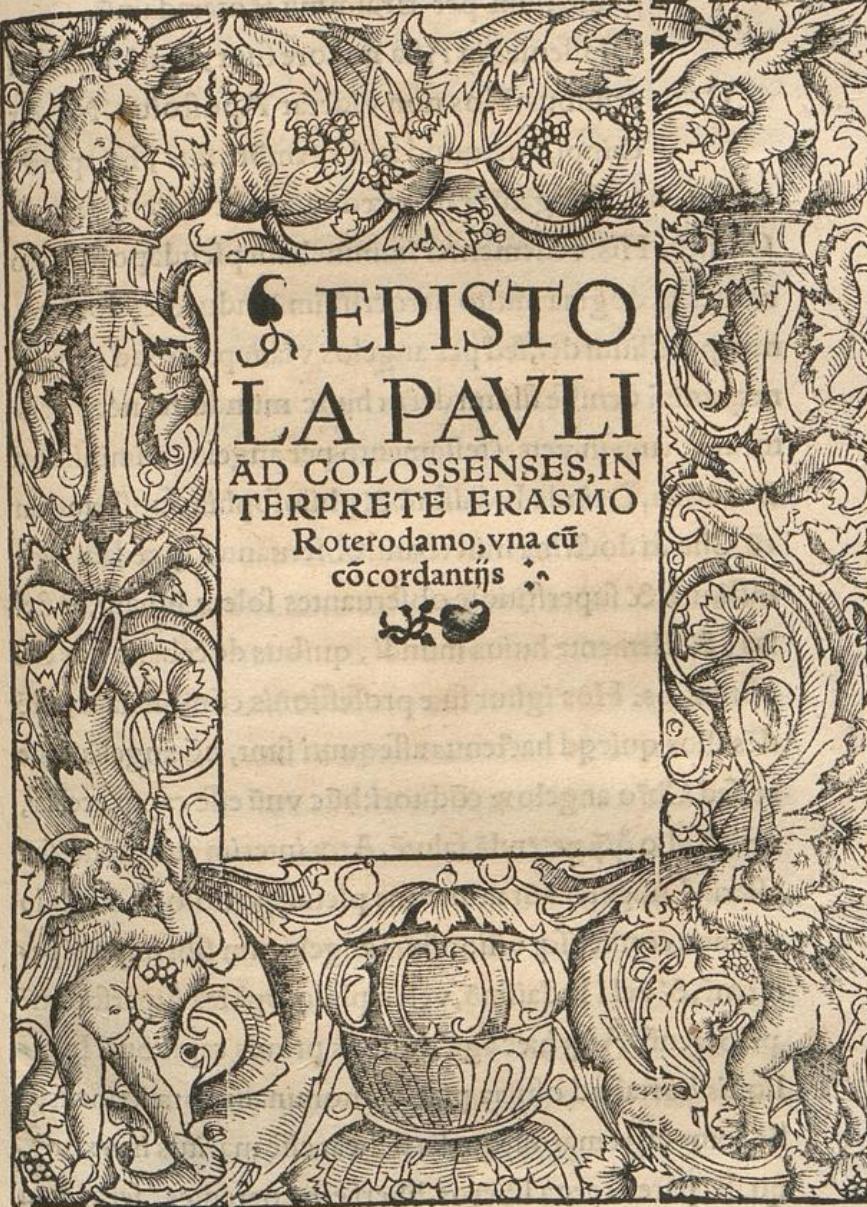
urn:nbn:de:gbv:ha33-1-149020

7.

EPISTO
LA PAVLI

AD COLOSSENSES, IN
TERPRETE ERASMO

Roterodamo, vna cū
cōcordantīs :

IN EPISTOLAM AD COLOSSENSES

Argumentum per Erasmmū Roteradamū.

Olossenses in Asia minore sunt, finitimi Laodi
C censibus, Hos non viderat Apostolus. Nā Ar
chippi, siue, quod addit Ambrosius, Epaphræ,
quibus hoc delegatū erat, prædicatione conuersi sunt ad
Christū. His vehementer imminebant pseudapostoli, co
nantes in dogma multo peruersissimū inducere; docētes,
non per filium dei, sed per angelos viam patere ad patrem;
neq; enim venisse filium dei in hunc mundum, neq; ven
turum, cum in veteri testamento per angelos administrata
sint omnia. Deinde Iudaismū & philosophiæ superstitionem
at Christi doctrina miscebant; obseruantes quædam legis
instituta, & superstitiose obseruantes solem, lunam, ac stel
las, & elementa huius mundi, quibus docebant nos esse
obnoxios. Hos igitur suæ professionis cōmonefacit, ostē
dēs illos quicqd hactenus assequunti sunt, nō angelis debe
re, sed Ch̄o angelorum cōditoris; hūc vñ esse caput eccl̄iæ,
nec ab alio q̄q; petendā salutē. Atq; interī autoritatē suā
asserit, Diligēter aut̄ monet, ne pseudapostolorū magnilo
quentia confictisq; visionibus angelorum sibi imponi pa
terent, & vel i Iudaismū, vel in philosophicā superstitionē
plaberent. Atq; hæc agit duobus primis capitib; In re
liquis hortaf ad officia pietatis; nominatim præscribens, q̄
lis vxor erga maritū, qualis debeat esse maritus in uxore,
qualis parens erga liberos, liberū erga parentes, serui erga

EPISTOLA PAVLI.

dominos, domini erga seruos. Extrema pars salutationis
bus occupat, nisi qđ Archippū cōmonet officij sui. Scri-
psit autē e carcere ab Epheso per Tychicum, quod ipse pa-
la testat in hac epistola. Nostra argumēta addūt Tychico
collegā Onesimū, nec satis video qđ sequuta, Græcorē in
scriptiōes, ex vrbe Roma missam testat. Hinc certe remisit
Onesimū, quē illīc in vinculis genuerat Christo.

¶ FINIS.

AD COLOSSENTES EPISTO- la Pauli.

AVLVS apostolus Iesu Christi per voluntatē
p dei, & Timothe⁹ frater his qui sunt Colossis san-
ctis ac fidelibus fratribus in Christo. Gratia vo-
bis & pax a deo nostro; & domino Iesu Christo. Gratias
agimus deo & patri domini nostri Iesu Christi, semper de
vobis, cū oram⁹: quoniā audiuim⁹ fidē vestrā in Christo
Iesu; et charitatē erga oēs sanctos, ppter spē repositā vobis
in cœlis, de qua pri⁹ audieratis p sermonē veracē euāgeliū,
quod peruenit ad vos: quēadmodū & in to: o mundo etiā
fructificat, sicut & in vobis, ex eo die quo audistis & cog-
nouistis gratiā dei per veritatē. Quēadmodū & didicistis
ex Epaphra dilecto cōseruo nostro, qui est fidus p vobis
minister Christi, q̄ et exposuit nobis vestrā dilectionē in
spiri:u. Propterea et nos ex q̄ die audiuim⁹ nō desiuim⁹ p

A ij

AD COLOSSENTES.

vobis orare, & poscere ut impleamini agnitionis voluntatis ei⁹ in oī sapiētia et prudētia spūali, vt ambuletis digne domino: vt p oīmīa placeatis, in oīmī opere bono fructificātes & crescētes in agnitionē dei, oī robore corroborati, iuxta potētiā glīæ illius, ad omnē tolerantiam ac pacientiam cū gaudio: ḡras agentes patri, qui idoneos nos fecit ad participationē sortis sanctorū in lumine: qui eripuit nos a potestate tenebrarū, ac trāstulit in regnum filij sibi dilecti: p quē habem⁹ redēptionē per sanguinem ipsi⁹, remissionē peccatorū: qui est imago dei incōspicui, primogenit⁹ vniuersitatem creaturæ: qđ per illū creata sunt oīa, que in coelis sunt, & quæ in terra, visibilia, & inuisibilia, siue throni, siue dñatiōes, siue principatus, siue potestates. Omnia per illū, & in illū creata sunt, & ipse est ante oīa, & oīmīa p illū cōsistunt: & ipse est caput corporis ecclesie, qui est principium primogenitus ex mortuis, vt sit in oīmībus ipē primas tenens, quoniam in illo cōplacitum est patri vniuersam plenitudinē inhabitare, & per eū recōciliare cūcta erga se, pacificatis per sanguinem crucis eius p eundē, siue quæ in terra sunt, siue quæ in coelis. Et vos qui quondam eratis abalienati, & inimici mente in operib⁹ malis, nūc tamē recōciliavit in corpe carnis suæ p mortē, vt exhiberet vos sanctos, et irrephēsibiles, et inculpatos in cōspectu suo. Siquidē pmanetis in fide fundati ac stabiles, nec dimoueamini a spe euāgeli⁹, qđ audistis, qđ

i. Co.
• 15 •

EPISTOLA PAVLI

prædicatū est apud vniuersam creaturā, quæ sub cœlo est:
cui⁹ fact⁹ sum ego Paul⁹ minister. Nūc gaudeo sup afflicti
onib⁹ meis p vobis, et suppleo qđ deerat afflictionū Chri
sti in carne mea p corpore ip̄i⁹, qđ est ecclesia; cuius eccl
esiæ factus sum ego minister iuxta dispēsationē dei, quæ da
ta est mihi in vos implendi sermonē dei; mysteriū quod re
conditū fuit a sæculis, & a generatiōibus: nunc autē patefa
ctū est sanctis illius, quibus voluit deus notū facere, quæ
sint diuinitę glorię mysteriij hui⁹ int̄ gētes, q̄ est Christ⁹ in
vobis, spes gloriæ; quē nos annūciām⁹, admonentes om
nē hominē; & docentes omnem hominē in omni sapien
tia, vt exhibeam⁹ omnē hominē perfectū in Christo Iesu:
ad quod etiam enitor, decertans secundū efficaciā eius agē
tem in me per virtutem.

CAPVT II.

a Am volo vos scire, quantā sollicitudinē habeā de vo
bis, et his qui sunt Laodiceę, & quotqđ nō viderūt fa
ciē meā in carne, vt consolationē accipiāt corda illoꝝ, cū
fuerint cōpacti in charitate, & in oēm opulentia certe per
suasiōis intelligētiæ, in agnitionē mysteriij dei, & patris &
Christi; in q̄ sunt om̄es thesauri sapiētiæ ac sciētiæ recōdi
ti. Hoc aut̄ dico, ne quis vobis imponat probabilitate ser
mōis. Etem quāuis carne sim absens, tamē sp̄iritu vobis
cū sum, gaudens ac vidēs vestrū ordinē, & soliditatē ve
1. Co. r
A iii

AD COLOSSENTES.

stra in Christū fidei. Quēadmodū igitur accēpistis Christū Iesum dominū; ita in eo ambulate, sic ut radices habeatis in illo fixas; & in illo superstruamini confirmemini q̄ p̄ fidē, sicut edocti estis, exuberantes in ea cum gratiarū actiōne. Videte ne quis sit, quis vos depredet̄ p̄ philosophiā & inanem deceptionē, iuxta cōstitutionem hominū, iuxta elementa mūdi, & nō iuxta Christū. Quoniam in illo inhābitat om̄is plenitudo deitatis corporalit̄, & estis in illo cōplati, qui est caput om̄is principat̄ ac potestatis: p̄ quē & circūcisi estis circūcisiōe, quæ fit sine manib⁹, dū exuistis corpus peccator̄ & carnis per circūcisionē Christi, cōsepulti simul cū illo per baptismū, in quo simul etiā cum illo resurrexistis p̄ fidē operatiōis dei, qui excitauit illū ex mortuis. Eī vos cū essetis mortui per delicta & p̄ preputiū carnis vīræ, simul cū illo viuiscauit, cōdonās nobis om̄ia delicta, deleto, qđ aduersus nos erat, chirographo, quod erat cōtrariū nobis p̄ decreta, et illud sustulit e medio, affixum cruci; expoliatosq̄ principat̄ ac potestates ostētauīt palā, triūphās de illis p̄ semetipsum. Ne q̄s igit̄ vos iudicet in cī Matth. bo aut potu, aut in pte diei festi, aut nouilunij, aut sabbato, 24. rū, quæ sunt vmbra rebus futuris, corpus autē Christi. Ne Matth. quis vobis palmā inēuertat data opera p̄ humilitatē et sup 15. Lu. 21. stitionē angelor̄, in his quæ non vidit fastuosus incedēs, frustra inflatus a mente carnis suæ, nec obtinēs caput, ex q̄

EPISTOLA PAVLI

totū corpus per cōmissuras & cōpagines subministratum,
& cōpactū, augescit augmento dei. Itaq; si mortui estis cū
Christo ab elementis mundi, quid q̄si viuentes in mundo,
decretis tenemini? Ne tetigeris, ne gustaris, neq; cōrecta-
ris, quæ oīa ī p̄o pereūt abusu, iuxta prēcepta et doctrinas
hoīm, quæ yboten⁹ quidē habēt speciē sapiētiæ p̄ supstio-
nē, ac humilitatē animi, & laſionē corporis nō per hono-
rē aliquem ad expletionē carnis.

CAPVT III.

i Taq; si resurrexistiſ vna cū Christo, superna querite,
vbi Christ⁹ est ad dexterā dei sedēs. Supna curate, nō
terreſtria. Siquidē emortui estis, & vita vīa abscondita est
cū Ch̄o in deo. Qñdo cūq; Christ⁹ manifestat⁹ fuerit, vi-
ta nīra, tūc & vos cū illo manifestabimini in glīa. Mortifi-
cate igīt mēbra vēſtra terreſtria, stupr̄, immūdiciā, molli-
cī, cōcupiſcentiā malam, & auaritiā, quæ eſt ſimulacrum
cultus: ob quæ venire ſolet ira dei in filios intractabiles, in
ter q̄s abulabatis quōdā, cū viueriſ in hiſ. Nūc autē depo-
nitē & vos oīia, irā, indignationē, maliciam maledicenti-
am, turpiloquentiā ab ore vēſtro. Ne mentiamini aliū ad
uersus aliū, poſte aquā exiūtiſ veterē hominē cum factis
ſuis, & induiūtiſ nouū, qui renouat ad agnitionē & imagi-
nē eius, qui cōdīdit illū; vbi nō eſt Gr̄ecus et Iudæ⁹, circū
cilio & præputiū, barbar⁹, Scytha, ſeruus, liber, ſed oīa in

Eph. r.

He. 12.

I. Pe. 2

Eph. 2.

Ro. 6.

Eph. 4

AD COLOSSENTES.

omib⁹ Ch̄s, Sitis igit̄ induit⁹ tanq̄ electi dei, sancti ac dilecti, viscera miserationū, comitatē, modestiā, mansuetudinē, lenitatē; sufferētes vos inuicē, & cōdonātes vobis mutuo, si quis aduersus aliquē habuerit querelā; quē admodū & Christ⁹ cōdonauit vobis, ita & vos. Sup om̄ia aut̄ hēc, charitatē, quæ est vinculū pfectiōnis: & pax dei palmā ferat in cordib⁹ vestris, in quā & vocati estis in uno corpore, & grati sitis. Sermo Ch̄i inhabitet in vobis opulēte cū om̄i sapientia. Doceteq; et cōmonete vos inuicē, cantōib⁹ & laudib⁹ et cātilenis spūalibus cū gratiā canentes in cora de vestro domio. Et quicqd egeritis sermōe aut facto, oīa

i. Co.
10. in noīe domini Iesu facite, gratias agentes deo & patri per illū. Vxores, subditæ estote pprījs viris, sicuti cōuenit, in dño. Viri, diligite vxores, & ne sitis amarulēti aduersus il-

i. Pe. i. las. Filij, obedite parētib⁹ in om̄ib⁹: hoc em̄ bene placet dño. Patres, ne puocetis liberos v̄ros, ne despōdeant animū. Serui, obedite p oīa his qui domini sūt secūdū carnē, nō obsequijs ad oculū exhibitis, tāquā hoībus placere studentes, sed cū simplicitate cordis, timētes deū: & quicquid feceritis, ex anō facite, tanquā domino, et nō hominibus: sciētes, qđ a domino recipietis mercedē hāreditatis, nam domino Christo seruitis Cæterum qui peccarit, reportabit peccatū suū, et nō est personaꝝ respect⁹.

CAPVT III.

EPISTOLA PAVLI

¶ Os dñi cōquitatē, et aēq̄ibilitatē seruis exhibete, sciētes
qd̄ & vos habeatis dominū in cōelis. Obscratiō in-
state, vigilantes in ea cū ḡfarę actione, orantes simul & p
nobis, vt deus aperiat nobis ostiū sermonis, vt loquamur
mysteriū Ch̄ri, ppter qd̄ & vinct⁹ sum, vt manifestē illud, Eph. 5.
sicut oportet me loqui, Sapienter ambulate erga extraneos.
opportunitatē redimētes, Sermo vester semp cū gratia, sit
sale cōdit⁹: vt sciatis, quomō oporteat vos vnicuiq̄ respō-
dere, De oīb⁹ reb⁹ meis certiores vos faciet Tychic⁹ dilec-
tus frater, et fid⁹ minister, et cōseruus in dño, quē misi ad
vos in hoc ipsum, vt cognoscat qd̄ agatis, et cōsoleat corda
vra; vna cū Onesimo fido ac dilecto fratre, q̄ est ex vobis:
de oīb⁹, vobis exponēt, quae hīc agant. Salutat vos Aris-
tarch⁹ cōcaptiu⁹ me⁹, & Marc⁹ cōsobrin⁹ Barnabæ, de q̄
accepistis mādata; si venerit ad vos, excipite eū; et Iesus q̄
vocat Iust⁹; q̄ sunt ex circūcisiōe, Hī soli cooparij sunt ad
regnū dei, q̄ fuere mihi solatio. Salutat vos Epaphras, qui
ex vobis est seru⁹ Ch̄ri, semp anxie laborās p vobis in p-
catiōibus vt stetis pfecti et cōpleti in om̄i volūtate dei. Te
stimoniu⁹ em̄ illi perhibeo, qd̄ habeat multū studiū p vo-
bis, & his qui sunt Laodiceæ, et his qui Hierapoli. Salutat
vos Lucas medic⁹ dilectus, et Demas. Salutate fratres, qui
sunt Laodiceæ, & Nymphā, & quae in domo illi⁹ est con-
gregationē; et cū recitata fuerit a vobis epistola, facite vt in

z. Ti. 4

EPISTOLA PAVLI.

Lāodicensiū ecclesia reciteſ; & eā quę ſcripta eſt ex Lao-
dicea, vt vos quoq; legatiſ; & dícite Archippo: Vide mi-
nisteriū quod accepisti in domino, vt illud impleas. Saluſ-
tatio mea manu Pauli. Memores ſitſis vinculorū meorum.
Gratia vobisſcum. Amen.

ꝝ Missa e Rhoma, per Tychicum, &
Onesimum.

Lipſiae ex ædibus Valentini Schumannii. Anno
Salutis humanae. M. D. XXII.